

Inspectie: gemeenten bezuinigen op zorg kleine kinderen

IZG noemt bezuinigingen “zorgelijke tendens”

Gemeenten hebben meer geld gekregen voor de jeugdgezondheidszorg en toch bezuinigen zij. De Inspectie voor de Gezondheidszorg (IZG) spreekt van “zorgelijke tendens”.

Tekst: Sandra Olsthoorn, Binnenlands Bestuur

De oprichting van de Centra voor Jeugd en Gezin dreigt ten koste van de zorg aan jonge kinderen te gaan. De inspecteur-generaal van de Inspectie voor de Gezondheidszorg, Gerrit van der Wal, stelt dat er een “reëel risico” is dat te veel kwetsbare kinderen onnodig terechtkomen op wachtlijsten voor dure specialistische zorg. Hij spreekt in een brief aan minister André Rouvoet (Jeugd en Gezin) zijn zorgen uit over bezuinigingen die gemeenten volgens hem doorvoeren in de jeugdgezondheidszorg, met name op de zorg nul- tot vierjarigen. “Bezuinigen is steeds vaker

het gespreksonderwerp in de contacten tussen de organisaties die de JGZ uitvoeren en de gemeente”, schrijft hij in de brief. “Gemeenten doen daarbij allerlei suggesties om de kosten te verminderen, zoals het verminderen van het aantal contactmomenten. Ook wordt er bezuinigd op maatwerkactiviteiten.”

Van der Wal spreekt in zijn brief van een “zorgelijke tendens”, die wordt veroorzaakt door de oprichting van de Centra voor Jeugd en Gezin en de invoering van het Elektronisch Kinddossier. Geld dat vroeger naar de zorg zelf ging, gaat nu op aan het realiseren van deze zaken, constateert hij.

Hoewel gemeenten extra geld hebben gekregen voor de jeugdgezondheidszorg merken de medewerkers daar weinig van, maakt de inspecteur-generaal op uit gesprekken. Nog deze kabinetsperiode moeten alle gemeenten één of

meerdere Centra voor Jeugd en Gezin hebben: inlooppunten waar ouders en jongeren onder meer terecht kunnen voor opvoedondersteuning. In die tijd moeten ook alle medewerkers zijn aangesloten op en getraind zijn voor het Elektronisch Kinddossier. Het kabinet heeft voor de oprichting van de centra jaarlijks een bedrag uitgetrokken oplopend tot honderd miljoen euro in 2011. Voor het kinddossier is twintig miljoen euro ingeboekt. De Vereniging

inspectie. Wordvoerder Jaap Knoppert: “Ook wij ontvangen die signalen. De exacte omvang is niet helder, en daarom stellen wij voor om dit via een onafhankelijk onderzoek in kaart te brengen. Dat er minder geld is kan deels liggen in het feit dat het geld nu anders wordt verdeeld en dat sommige gemeenten, met name op het platteland, minder budget hebben. Maar dat neemt niet weg dat iedere gemeente zelf keuzes kan maken en dus heel goed

Jaap Knoppert (ActiZ): “Iedere gemeente kan zelf keuzes maken en dus meer middelen inzetten voor jeugdgezondheidszorg”

Nederlandse Gemeenten waar schuwt al tijden dat beide bedragen niet genoeg zijn en dat het geld bovendien te laat komt. Voor de Centra voor Jeugd en Gezin bijvoorbeeld was in 2008 ‘slechts’ 25 miljoen euro uitgetrokken, waardoor gemeenten die al wilden beginnen, moeten voorfinancieren, stelt de VNG. En de invoeringskosten voor het dossier schat de vereniging op 72 miljoen euro. In het bestuursakkoord is afgesproken dat gemeenten zelf ook honderd miljoen bijdragen. Maar in een brief aan het kabinet over de centra waarschuwde de VNG onlangs weer dat gemeenten daartoe niet gedwongen kunnen worden, en dat gemeenteraden hun eigen afwegingen maken.

Keuzes

De koepelorganisatie van de thuiszorg, ActiZ, herkent zich in de waarschuwing van de in-

meer middelen kan inzetten voor de jeugdgezondheidszorg voor nul tot vier jaar.”

Extra geld

GGD Nederland is wat voorzichtiger en denkt niet dat er wordt bezuinigd. Wel hebben de instellingen er taken bij gekregen, zonder dat daar extra geld voor is vrijgemaakt. Monique Kavelaars is directeur bij GGD Nederland en gaat over de jeugdgezondheidszorg: “De opdracht aan de jeugdgezondheidszorg is om meer aandacht te besteden aan kinderen waar de kans op problemen groter is. Die ontwikkelingen omarmen we ook. Maar het gevolg is wel dat je meer op het spoor komt en daarmee wordt de vraag naar zorg groter. En daar is op dit moment geen geld voor beschikbaar.”

Dit artikel verscheen eerder in Binnenlands Bestuur.

Eén jeugdgezondheidszorg niet nodig

De Inspectie is van gedachten veranderd in de discussie over een integrale jeugdgezondheidszorg. Ze vindt het niet langer nodig dat de hele gezondheidszorg voor jongeren tot negentien jaar in handen van één partij komt. Van oudsher was de zorg in tweeën ‘geknipt’: de kleintjes tot vier jaar gingen naar het consultatiebureau van de thuiszorg en de zorg voor vier- tot negentien-jarigen werd uitgevoerd door de GGD. De Inspectie was altijd voorstander van samenvoegen, omdat de ‘knip’ voor afstemmingsproblemen zorgde. Maar dat gaat nu al veel beter, is de constatering in de brief aan minister Rouvoet. Bovendien blijft er toch afstemming nodig omdat ook maatschappelijk werk een deel van de zorg voor haar rekening neemt. De energie die gaat zitten in samenvoegen van de zorg kan beter worden gestoken in het goed laten functioneren van de Centra voor Jeugd en Gezin, vindt inspecteur-generaal Gerrit van der Wal. De laatste maanden is in veel regio’s wél gekozen voor één uitvoerder. In zestien van de 28 GGD-regio’s is al sprake van integrale jeugdgezondheidszorg, en in nog eens drie regio’s is het onderwerp van gesprek.